

אברהם חיים אלימלך גראם מתולדות משה

מחבר ספרי "שפת חיים" חיוזק - ו' חלקים

ו"דבר אלימלך" עה"ת - ה' חלקים

עיה"ק ירושלים תובב"א טל' 0527176542

בעזה שיי"ת, יום ערש"ק לסדר: "וְנִקְדְּשֵׁתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל".
כ"ט למנין, פסח שני שנת תש"פ לפ"ק.

"שפת חיים" ברכה ושלוש למעלת כבוד האי גברא רבה ויקירא, הגה"צ המפורסם חסידא ופרישא, יראת ה' היא אוצרו, לוחם מלחמת קודש בעוז ובגבורה, עובד את השם במסירות, ה"ה כ"ק מו"ה רבי אברהם שמחה חנון שליט"א האדמו"ר מקהל חסידי ירושלים. אחדשה"ט באהבה רבה ועזה באתי בכתובים אלו להגיד לו לאדם יושרו ותפארתו ולהוציא ההרגשים ממה שבליבי ספונים, אף שאינני ראוי לכך שלפני גדולים אתייצב, אחרי זאת ששמענו משמו הטוב, שכבודו הרם מחזיק בהשי"ת להתפלל בביהמ"ד כרגיל בלי שום פחד ומורא, כדי לקיים המצוה של "וְלֹא תִחַלְלוּ אֶת שֵׁם קִדְשִׁי וְנִקְדְּשֵׁתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל", בשלימות הנרצה וכדבעי למיהוי, חרף כל הקשיים העוברים עליו ועל בני קהילתו, וכי תועלתו מרובה היא שבזה מקבל השכינה תוספת תענוג באופן נפלא ונעלה בהיות שכלם חזק ומשימים נפשם ורוחם להעלות כבוד אל למעלה, וכמו שפירש רש"י "מסור עצמך וקדש שמי".

ומה גם זאת שכאשר השוטרים המכים ורודים בעם המה מסטרא דשמאלא באו לסגור את שערי בית מדרשו, ואף איימו על הציבור להפחידם יום אחר יום באין מעצור לרוחם, הוא בצדקו הולך עם השי"ת להמשיך בדרכו כדי שלא ליתן יד בבית ה' להיות שוממה, ומתעקש על זה בכל הכח והמרץ מחמת אהבתו ויראתו אליו יתברך, ואף שהקושי בעיניה עומדת ואינה נותנת לו מנוח, מתחזק בדרכו לעמוד על עמדו בלי להרפות ממנו, ואכן כל זה נעשה בחן וביופי של אמונה הטהורה, בשלווה אמיתית ובישוב הדעת דקדושה, בהיותו מרגיש בטוח בדרכו ואינו מפחד כל עיקר, וכמו שמבואר מהבעש"ט זיע"א עה"פ "אלופינו מסובלים" וז"ל: כשיודע האדם שאלופו של עולם הוא בכל תנועה ותנועה שבעולם יכול לסבול הכל, ואז אין פֶּרֶץ. וממורי שמעתי, כי בידעת האדם שהשי"ת מלא כל הארץ כבודו, וכל תנועה ותנועה ומחשבה הכל ממנו יתברך וכו', בידעה זו לבד יתפרדו כל פועלי און.

והאמת יורה דרכו, כי החכם אשר עיניו בראשו מבין נכונה שכל כוונתם הוא להחדיר בנפש העם את הפחד והבהלה לשבור את המראלי"ן והמוט של אחינו בני ישראל כדי שנשכח מהקב"ה ח"ו, ולחשוב כאילו הכל טבע הוא, רוצים הם לקרר אותנו מהאמונה הקדושה ולרחק את האדם מעבודתו יתברך וכל זה בא משנאת ה' עליהם, ואף שנראים לכאורה כבאים מצד האמת ולטובת האדם אין הדבר כן וכפי שידוע למבינים, שהם מפחידים ומבהילים את הציבור כדי להגיע למטרתם, שהם מנהלים את הארץ וכולם נכנעים תחתיהם. ולאור כל זאת עלינו לנקוט במשנה זהירות שלא לשמוע את החדשות שלהם כדי לא ניבהל מהם ומכמותם, כי כל החושב ומבהיל את עצמו על ידי ריבוי מחשבה בעניינים אלו, עובר בלא תעשה, של: **אַל יֵרָד לְבַבְכֶם אֶל תִּירְאוֹ וְאֶל תַּחְפְּזוֹ וְאֶל תַּעֲרָצוֹ מִפְּנֵיהֶם** [דברים כ, ג], ואכן כך הם פני הדברים, שקהל מרעיתו של רומעכ"ת אינם מסתכלים ורואים את העיתונות למיניהם, וממילא אינם מושפעים מהם, וחיים בשלווה ובשמחה באמונתם השלימה וביראת ה' טהורה.

ומנקודה זו מבינים אנו שבעת הזאת מוטל עלינו חובה להתעלות במעלות האמונה ולהתקרב אליו יתברך בקירבה מיוחדת, שבזמן שישראל מסתכלין כלפי מעלה ומשעבדים את ליבם לאביהם שבשמים מיד מתרפאים, ושדווקא על ידי זה יתהפך הדבר מרע לטוב, להתעורר בדברים הצריכים תיקון. ואם כן הלא איפוא עלינו לדעת להתעורר בתשובה ולתיקון המעשים שעל ידי זה נרצה את אדונינו ויסיר מעלינו את המגיפה ויבריא מאיתנו את המזיקין, כגון, להוסיף בקדושת ביהמ"ד, שלא לדבר בשעת התפילה וקריאת התורה, ולכבד את ה' כדבעי, ולצעוק אמן יהא שמיה רבה בקול רם, דברים שהם בכוחה לבטל את כל הדינים ולהמתיקם בשורשם. ומוכרחים אנו לקבל על עצמנו מכאן ולהבא, שלא להביא יותר את מכשיר הפלאפון לביהמ"ד, כי מהווה פגיעה חמורה בכבודו של המלך, ויוצא מזה חילול לה' גדול, בשמוע

הצלצולים באמצע התפילה ובשמו"ע שנתבזה כבוד המקום מזה והתורה אומרת "ומקדשי תינא", ולא זו אף זו שמבטלים מאוד את מנוחת הנפש של בני אדם שמשתעבדים אל כלי זה בכל יום יותר ויותר, וחובה הוא עלינו להתבונן עד כמה מתרחק האדם על ידי זה מעבודת השי"ת אשר הצדיקים הקודמים מסרו נפשם לבטל כלים חדשים כגון אלו.

וּבוֹדָאִי שלא יכנע האדם לומר שמדרכי הטבע הם, וכדברי הרמב"ם [פ"א מהל' תעניות ה"ג] וז"ל: אבל אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו, וצרה זו נקרה נקריה, הרי זו דרך אכזריות וגורמת להם להדבק במעשיהם הרעים, ותוסיף הצרה צרות אחרות עכ"ל. שעיקר ההתייחסות לצרה צריכה להיות האמונה בהשגחה פרטית, היינו שיראה האדם במאורעותיו הרעים ח"ו, כי המה דבר ה' אשר דיבר בו, להשיבו ולקרבו אליו, כי אין עמל בלא משפט, ולא שנעשה דברים שהסכנה תגדל וללא הארת אור החכמה, שכן כל קיומו של העם היהודי אינו אלא בכח תפילתם ותורתם, כי הם חיים על האדמה מעל לדרך הטבע.

ומי שחנן אותו הקב"ה בינה מבין כי כל אחד לוחם על מה שחשוב אצלו, שהרי האוהב כסף לוחם בעבורו עם כל הברע"ן רק העיקר שיעשה כסף, ואם אחד מונע אותו מזה, מיד עורך מלחמה עמו, ועל זה הדרך האוהב כבוד לוחם מלחמה בעבור כבודו שלא יפחת כבודו, וגם שיעלה ויתרבה כבודו, ומי שעומד לו בדרך ווי לו ווי לנפשו. ובכן גם האוהב האמיתי של השי"ת לוחם גם הוא על כבודו יתברך בכל כוחו ואונו בגופו ברוחו ובנפשו, וזאת ידוע היא כי מעט מן האור דוחה הרבה מן החושך, עד שהקליפה בטילה ונעלמת, כי כפירה אינה אלא כיסוי המכסה את האמונה הטמונה בו, וכאשר ישבר הכיסוי, מיד תתגלה האמונה במלוא זוהרה ותפארתה. וזה יסוד מידתו של הצדיק, שאינו מסכים להיכנע לרחק את האוהב האמיתי שהוא יתברך שמו, ואדרבה במקהלים מברך את השם, שיודע בנפשו שבזכות התורה והתפילה בבית ה' בעניית אמן ואמן יהא שמיה רבה בקול גדול וחזק ובכוונה הראויה ינצל האדם מכל רע ומכל נגע ומחלה, כמו שאמרו [שבת קיט.] קורעין לו גזר דינו של האדם של שבעים שנה.

ובענין זה ראוי להוסיף עובדא לסבר את האוזן כמה אמת יש בדברינו, ממה שעניתי ואמרתי פעם אחת ליהודי אחד שעדיין לא זכה לשמור תורה ומצוה, היה זה בעת שנסעתי בספינת האויר בחזרה לאר"י, וישבתי לידו, ועלה ברצוני ובליבי לקרב אותו לה' ולמצוותו להניח תפילין ולשמור שבת, ובהיות שראיתי על פניו שהוא מסתכל עלינו על החרדים בפנים שאינם יפות ונעימות, נמנעתי מזה. אך בהמשך הנסיעה נעשה וויכוח בין שני אנשים מאחורינו, שאחד רצה שיסגור את התריס של החלון שלידו במטוס, בעבור שהוא עייף ורצה לישון קמעה, והשני לא רצה כ"כ, והתחילו לטעון זה עם זה בכה וכה, ואז זה היהודי שישב אצלי פנה ואמר לי כאילו בדרך ניצחון, "דרך ארץ", וכוונתו היתה, שיש להלה לסגור את התריס כאשר שכנו רוצה לישון. ואני הבנתי מפנימיות הענין, שהוא רוצה לומר עלינו החרדים הקנאים לדבר ה', שיש גם ענין של דרכיה דרכי נועם להתנהג במתינות ובאהבה, וכי אין לילך במלחמה לקנאות קנאת ה' כשיש צורך בדבר למען קדושת היהדות, וכמו שהודה לי אחרי זה.

ואז אמרתי לו כן בוודאי! צודק הנך, אבל זה לא סוף פסוק, כי לא בכל פעם אומרים כן. וכאשר שאל אותי מה כוונתי בזה לומר. עניתי לו בדרך שאלה, תשמע, כשאתה תראה איך אחד מכה את בנך או אביו, האם גם אז תלך לדבר עמו בדרך ארץ ובאנעים זמירות שיניח להם, לא!! רק תצעק בכל כוחך וגם תכה אותו במכה רבה על זה אם רק האפשרות בידך ואינך מפחד ממנו, שהוא עושה מעשה פשע לאביו או לבנך אוהבך, וסיבת הדבר הוא, שכאשר כואב לו לאדם מאיזה דבר, אזי הוא צועק ועושה כל מה שבידו, כמו כן גם אנחנו החרדים לדבר ה' צועקים כשכואב לנו, ואצלנו כואב ודואב ליבנו כשדורסים את אבינו שבשמים בשעה שמחללים את השבת קודש בראש כל חוצות, ואין כאן ענין של דרך ארץ, דוגמת דבר אם אחד יגנוב לך משהו, אזי תצעק בקול רעש גדול. ובכן פניתי ואמרתי לו, יבין נא כבודו, שאצלנו כבוד הקב"ה בנפשו היא, כי הוא אבא שלנו "אין פאר א טאטען טוט מען אלעס", ודווקא לכן אנו מוחים בקול רעש גדול על חילול השבת ועל גזירות היהדות הנעשות נגד הקב"ה ותורתו הקדושה.

וזהו אכן פשר דבר החילוק ביני לבינך, שאנחנו המבינים בעם את חומרת הדבר, ומצטערים בזה צער גדול על זה שמבזים את אבינו שבשמים, ואתם לא!! ומעתה אם את אלו האנשים החלשים בעם שעורכים מחאות על כך שאינם מקבלים כסף מספיק, אתה מבין, מדוע לא תבין את אלו המוחים על דבר כבוד שמו יתברך, ולא על כבודם שלהם?? ויוצא מדברינו אלו שדרך ארץ בלי הקב"ה ובלי התורה כלום הוא, ואינו שווה אף פרוטה, וזה היה לי לתשובת המשקל

בבחינת ענה כסיל כאיוולתו. ואת זאת צריכים אנו לדעת, שכאשר האדם מתבטל אל הבורא ב"ה, ומוסר את עצמו ביד ה', אז מתהפכים לו כל העיתים לטובה, וכוחו גדול בשמים לעורר רחמים על כלל בני ישראל, כי הלכה כמותו בכל מקום גם בשמים ממעל, וראוי שתשרה עליו שכינה.

וכמו שאמר הרה"ק רבי שלום מקאמינקא זצ"ל שבכל מקום שנזכר התנא רבי שמעון בשמו שלו לבד, מיירי מדבריו שאמר עוד לפני כניסתו למערה, ובהם אין הלכה כמותו, משא"כ היכא דמוזכר רבי שמעון ב"ר יוחאי עם שמו אביו מיירי לאחר הכניסה למערה, ואז הלכה כמותו בכל מקום, ובוודאי הענין הוא, שרק אחרי כל הצער והיסורים שסבל בהיותו טמון במערת צורים, אז זכה והשיג את התורה בהכרת האמת, ומאז הלכה כמותו בכל מקום, עד שאור תורתו מגינה לנו, והיא מאירת עינינו, ומשום כך הוא ימליץ טוב בעדינו, וכפי הכלל לפום צערא אגרא. וזאת פשוט וברור, שכאשר האדם מתנהג בצדקת הצדיק, שוב אינו מבטל שום דבר מדאורייתא ומדרבנן, כי מי שהתורה קובעת אצלו, אין לו מציאות בפני עצמו, אלא יש תורה ויש הלכה, וזוהי המציאות היחידה שמצילה את האדם מכל דבר רע ומכל מיני מרעין בישין.

ונוראות מספרים על הסבא מנובהרדוק ששמע על עשיר אחד שאשתו חלתה ל"ע והוא מוכן לתת שווי חצי מנכסיו למי שיכול לרפא את אשתו ולהביא מזור לחוליה, ובא אליו הסבא ואמר לו שיש בידו עצה, וכששאל אותו למה כוונתו, ואיך הוא יכול לרפא את אשתו? ענה לו הסבא, יש לנו ארבע מאות בחורים בישיבה שיכולים להתפלל מעומק הלב לרפואת אשתך במשך שבוע שלם, ובוודאי תבוא לה ישועה גדולה ע"י זה. והסתכל עליו אותו עשיר בפליאה עצומה, כאילו נפל מן השמים, מה אתה אומר? ומדוע אתה מבלבל אותי בדברים בטילים? מה הקשר בין אחד לשני? אני מחפש רופא, ואתם אומרים לי דברים של מה בכך? ומעובדא זה רואים אנו את כל דברינו זה לעומת זה, כי מצד אחד עומד כאן בעל האמונה הפשוטה, שיודע וחי במוחש שכל מה שכתוב בתורה היא מציאות של חיים והיא המכריע והקובעת בשבילו, ומצד שני עומד לו בעל המעשה שאפי' אינו מבין על מה סח.

ומתברר לנו עוד, כי בעוד שעולמו של בעל האמונה מלא באור וחיות ומרגיש את הגן עדן ואינו מפחד משום דבר, לעומתו עומד זה האיש שחסר לו האני מאמין עולמו חשוך לפניו מרגיש את הגיהנום, כי תנודה קלה אחת מסירה ממנו כל שלוותו, ופחד ודאגה תופסים את מקומו, ושוב חיינו אינו חיים כלל. ואכן זהו הזמן המיועד לעשות נחת רוח להשי"ת להמליך אותו יתברך בתוקף ההסתרה נוראה ואיומה כזו אשר לא היתה לעולמים ויהי רצון שיהיה חלקי עימכם. ומבקשים אנו בזאת בזכות אלו הצדיקים העומדים על משמרת הקודש בעוז ובגאון ללא חת, שהמקום ירחם עלינו ויוציאנו מצרה לרווחה ומאפילה לאורה, ויהי ה' אלוהינו עמו כאשר היה עם אבותינו אל יעזבנו ואל יטשנו להטות לבבנו אליו ללכת בכל דרכיו לשמור חוקיו ומשפטיו, ויזכה רומעכ"ת לנהל את העדה הקדושה על מי מנוחות בדרך התורה המסורה לנו מדור דור, לאורך ימים ושנות חיים טובים, ובזכות האמונה הגדולה והמסירות הנפלאה אל ה', נזכה לראות בקרוב בימינו בישועתן ובגאולתן של ישראל, ובהתגלות כבוד מלכותו יתברך בביאת משיח בן דוד ולעולמי עד ימלוך בכבוד אמן.

אברהם חיים אלימלך גאס

